

Přelomový rok 2021: Energetika míří vzhůru, ostatní se drží

Žebříček Czech Top 100 za loňský rok je přelomový. Po dlouhých letech vládnutí je z první pozice sesazena Škoda Auto. Největší tuzemská automobilka ještě v roce 2020 pořadí jasně dominovala, když vykazovala o 88 procent vyšší tržby než druhá firma v pořadí, Energetický a průmyslový holding (EPH). Právě EPH ale svými tržbami za loňský rok Škodu překonává. Dokonce se jako první firma v historii České republiky velikostí tržeb „na dosah“ přibližuje psychologicky významné metě 500 miliard korun. Od té holding loni dělilo jen necelých patnáct miliard.

Střídání na první pozici žebříčku je vpravdě symbolické. Vystihuje celý loňský, tak mimořádný rok. Odráží totiž potíže, v nichž se historicky bezpříkladně, v důsledku pandemie, celosvětově ocitl automobilový průmysl. A zároveň zrcadlí dopad pandemie v podobě rekordně rostoucích cen energií, jenž nastal ve druhé polovině loňského roku a pokračuje dosud. Tento dramatický růst energií je zároveň klíčovou složkou rapidní inflace, která se v posledních měsících stala nejen v Česku problémem jak ekonomickým, tak postupně rovněž sociálním, a tedy i politickým.

Loňskou rekordní výkonnost EPH, která též přetrvá i letos, podporuje zejména růst výrobní základny EPH v minulých letech, dnes kombinující výrobu elektřiny a přenosu, distribuci a skladování plynu, stejně jako distribuci elektřiny a tepla. To vše totiž EPH, působící v devíti Evropských zemích, zastřešuje. Hospodaření holdingu negativně ovlivnily nižší toky plynu do EU, příznačné zejména pro druhou polovinu loňska. Na druhou stranu však cena plynu výrazně vzrostla a zároveň, avšak nezávisle, i cena emisních povolenek daná Evropskou politikou ochrany klimatu. Oba tyto faktory se výrazně promítly do cen elektrické energie. *“Rok 2021 byl pro celou energetiku extrémně turbulentní a náročný, přesto se nám podařilo zůstat spolehlivým dodavatelem energií a zároveň pokračovat v rozsáhlém programu investic směřujících k dalšímu snížení uhlíkové stopy a rozšiřování naší role v zabezpečování spolehlivých dodávek energií na trzích na kterých působíme. Umístění na první příčce v rámci Czech Top 100 si velmi vážíme a je pro všechny naše zaměstnance oceněním za tvrdou práci,”* uvádí Tomáš David, místopředseda představenstva EP Power Europe a senior executive EPH.

Automobilka Škoda Auto sice přišla o první příčku, ale to neznamená, že by pro ni byl loňský rok fiaskem. Nakonec se jí – vzhledem k podmínkám celosvětové pandemické krize – vlastně dařilo. Globálně vyrobila více než 800 tisíc vozů. Zákazníkům jich dodala takřka 880 tisíc, o bezmála 13 procent méně než v roce 2020. Kvůli nedostatku čipů Škoda Auto nevyrobila na 280 tisíc aut. Takzvaný čipový hladomor je právě klíčovým neblahým důsledkem pandemie pro celosvětový automobilový průmysl.

Na třetím místě žebříčku se stejně jako v roce 2020 umístil další energetický podnik, ČEZ. I ten má za sebou příznivý rok. Tržby vykázal rekordní, ale zejména udržel vysoký zisk na akcii, na úrovni přes 42 korun. Letos tato ziskovost může být i více než dvojnásobná a o dalších 25 korun na akcii pak vyšší bude podle všeho v příštím roce. Akcie ČEZ si tak loni připsaly přes 60 procent a staly se hlavním tahounem pražské burzy. Ta

byla zejména právě díky tomu loni nejvýkonnějším parketem celé Evropy, a dokonce celého ekonomicky vyspělého světa. Už zmíněný loňský růst cen energií, nejen plynu, ale i velkoobchodní elektřiny, otevřel podniku ČEZ prostor k navyšování marží, čímž podpořil jeho ziskovost, včetně ziskovosti na akcii.

Loňské silné postavení energetiky jakožto sektoru potvrzují nejen výsledky Energetického a průmyslového holdingu a podniku ČEZ, ale také fakt, že v první desítce nejvýznamnějších tuzemských firem je – což je nebývalé – hned šest zástupců právě energetiky. Vedle dvou zmíněných jsou to Orlen Unipetrol, Moravské naftové doly, Alpiq Energy a ČEPS, což je státní podnik zajišťující v Česku provoz elektrických vedení.

Celkově lze říci, že největší tuzemské firmy nepřízni loňského tak mimořádného roku čelily úspěšně, ty energetické jej pak dokázaly využít coby příležitost k dalšímu růstu. Letošek je však neméně obtížný a neméně mimořádný. Už ani ne tak kvůli pandemii, i když její hospodářské dopady jsou patrné stále, jako kvůli válce na Ukrajině a zase jejím ekonomickým dopadům. Česká ekonomika by se ale měla vyhnout recesi, což jistě je v rámci možností alespoň trochu příznivá zpráva i pro největší české firmy.

Lukáš Kovanda, hlavní ekonom, Trinity Bank